

70 % žáků velmi úspěšných tříd. Učitelé ve velmi úspěšných třídách, kteří se velmi často scházejí s ostatními učiteli za účelem konzultace, jak vyučovat určitou látku, vyučují v porovnání s učiteli méně úspěšných tříd zhruba trojnásobný podíl žáků. Dále intenzivněji spolupracují s kolegy z jiných ročníků na zajištění kontinuity výuky a spolupracují ve skupině k tématu naplňování kurikula. Učitelé 46 % žáků z velmi úspěšných tříd velmi často nebo často spolupracují na plánování a přípravě didaktických materiálů. V případě méně úspěšných tříd vyučují tito učitelé o málo více než polovinu žáků. Učitelé přibližně dvou třetin žáků bez ohledu na to, ve které skupině tříd vyučují, byli někdy nebo často na hospitaci u kolegy.

Zjištění z roku 2011 se nedají přímo porovnat s uvedenými hodnotami, protože daná otázka měla menší počet položek a učitelé je hodnotili na jiné škále, přesto pozorujeme zlepšení spolupráce mezi učiteli. Podle vyjádření učitelů se výrazně zvýšil podíl žáků, jejichž učitelé spolupracují na testování nových idejí, konzultují spolu výuku učiva, spolupracují na plánování a přípravě didaktických materiálů a častěji chodí na vzájemné hospitace. V roce 2011 si učitelé velmi úspěšných tříd ve větší míře než učitelé méně úspěšných vyměňovali zkušenosti z výuky a konzultovali výuku určité látky, naopak méně intenzivně spolupracovali na plánování a přípravě didaktických materiálů.

Názory učitelů méně úspěšných a velmi úspěšných tříd na samotné povolání učitele jsou mírně rozdílné. Dle souhrnného ukazatele **spokojenost s povoláním učitele**⁵ jsou o něco spokojenější učitelé, kteří učí ve velmi úspěšných třídách (učí 39 % žáků). V méně úspěšných třídách učí 30 % žáků, což nedosahuje průměru ČR, který činí 37 % žáků. Podíl žáků (14 %) „málo spokojených“ učitelů z méně úspěšných tříd téměř trojnásobně převyšuje podíl žáků (5 %) „málo spokojených“ učitelů z velmi úspěšných tříd. Rozdíly mezi oběma skupinami tříd jsou zejména v podílech žáků vyučovaných učiteli, kteří volili jako odpověď na dílčí položky kategorii „velmi často“. Např. *ve své práci nacházím význam a smysl* (57 % žáků velmi úspěšných oproti 23 % žáků méně úspěšných tříd), *pociťuji nadšení pro svou práci* (41 % žáků oproti 19 % žáků), *má práce mě inspiruje* (48 % žáků oproti 19 % žáků).

Výsledky z roku 2011 se nedají porovnat, protože daná otázka byla v obou šetřeních formulována jinak (2015: „*Jak často máte při svém učitelském povolání následující pocity?*“, 2011: „*Nakolik souhlasíte s následujícími tvrzeními?*“). Ve velmi úspěšných třídách dvě třetiny žáků učili učitelé rozhodně *spokojení se svým povoláním* (v méně úspěšných jednu třetinu žáků), více než 90 % žáků učitelé rozhodně souhlasí s tím, *že rádi učí na dané škole*, (v méně úspěšných necelou polovinu žáků), učitelé více než 80 % žáků *chtějí rozhodně zůstat učiteli* (v méně úspěšných jen jedné třetiny žáků a jednu čtvrtinu žáků tam učí ti, kteří *spíše nechťejí zůstat učiteli*).

6.1.4 Výuka ve třídě

Souhrnně dle ukazatele **činnosti pro zaujetí žáků**⁶ lze říct, že učitelé, kteří tyto činnosti vykonávají zhruba v polovině hodin, učí větší podíl žáků ve velmi úspěšných třídách (53 %) oproti 40 % žáků v méně úspěšných třídách.

⁵ Ukazatel vychází z odpovědí učitelů na otázku „*Jak často máte při svém učitelském povolání následující pocity?*“: *se svým povoláním učitele jsem spokojený/á; jsem rád/a, že učím na této škole; ve své práci nacházím hluboký význam a smysl; pociťuji nadšení pro svou práci; má práce mě inspiruje; jsem hrdý/hrdá na práci, kterou dělám; chci zůstat učitelem, jak dlouho budu moci*. Na základě skóre na zkonstruované škále byly pro tento ukazatel vytvořeny tři kategorie: spokojený, do jisté míry spokojený a málo spokojený.

⁶ Ukazatel byl zkonstruován dle frekvence zařazování do výuky následujících aktivit: *probírané učivo dám do souvislosti s každodenním životem; vybízím žáky, aby vysvětlili svou odpověď; přináším do výuky zajímavé učební materiály; vybízím žáky k vypracování náročných cvičení, která přesahují rámec výuky; podněcuji v hodinách diskuse mezi žáky; dávám do souvislosti novou látku s předchozími znalostmi žáků; nechávám na žácích, aby si při řešení úloh určili vlastní postupy; podněcuji žáky, aby v hodině vyjadřovali vlastní myšlenky*